

Mikä nuoria kiinnostaa? Hyviä käytänteitä harrastustoimintaan

Tarja Vartiainen, koordinaattori, Harrastamisen Suomen mallin yhteyspiste ja

Tiia Bucovschi, harrastuskoordinaattori, Lahden kaupunki

Harrastamisen Suomen malli

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

- Tavoitteena tukea lasten ja nuorten **hyvinvointia** mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle **mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä**
- 267 kuntaa, yli 2000 koulua, 14,5 M€ avustusta

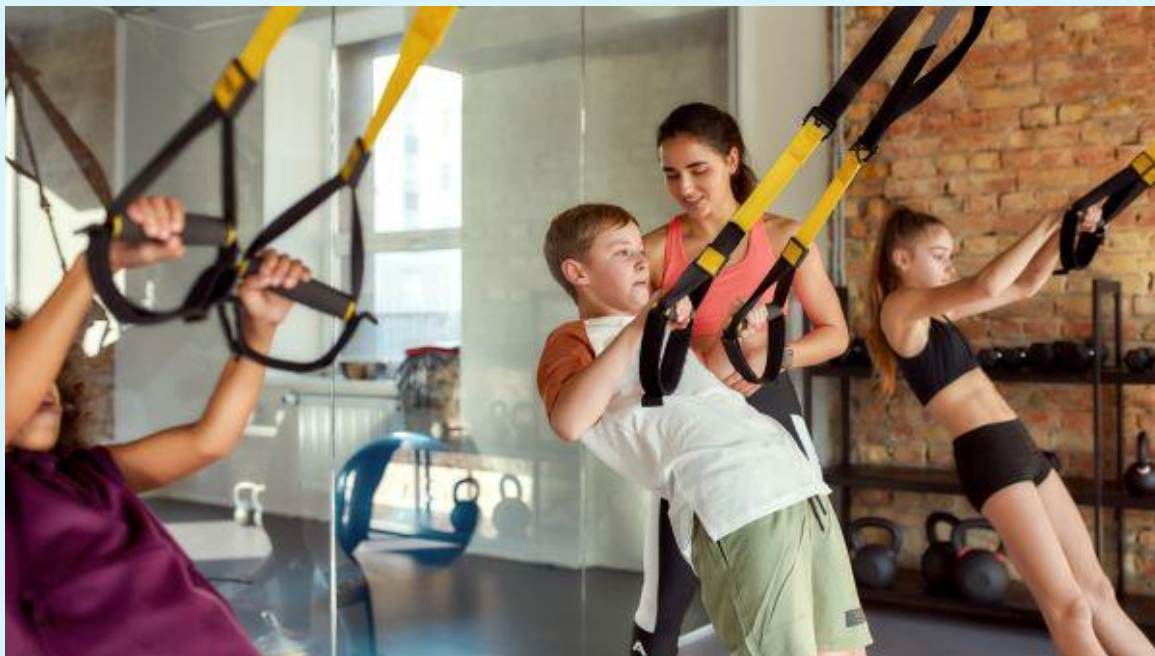
kuva: gonzagon / shutterstock.com

Mitkä olivat yläkoululaisten kolme toivottuinta harrastusta?

Valtakunnallinen Koululaiskysely 2022

- 164 716 koululaista (luokat 1-9), yläkoululaisia 60 692
 - 1 494 koulua mukana
 - Mukana 81 harrastusvaihtoehtoa

Yläkoululaisten harrastustoiveet 2022

kuva: Shutterstock.com / BAZA Production

- Kuntosali 21 %
- Lumilautailu, laskettelu 19 %
- Ruuan valmistaminen 14 %
- Keilailu 13 %
- Jalkapallo tai futsal 12 %
- Elokuva 12 %
- Kuvataide 12 %
- Ampumaurheilu, jousiammunta 11 %
- Koripallo 11 %
- Mopokerho 11 %
- Biljardi, snooker 11 %

Harrastamisen Lahden malli pähkinäkuoressa

- 25 koulua, noin 10 000 oppilasta
- **Alakouluissa** toimintaa toteuttaa seurakunta, järjestöt ja yhdistykset ostopalveluna
- **Yläkouluissa** toimintaa toteuttaa harrastustoiminnan ohjaajat, jotka ovat kokoaikaisia nuorisopalveluille palkattuja ohjaajia. Ohjaavat myös 4.-6.-luokkalaisten ohjaajia. Ohjaavat myös 4.-6.-luokkalaisten ohjaajia.
- Harrastustoiminnan lisäksi ohjaajat toteuttavat etsivää harrastustoimintaa
- Kohdennettua toimintaa vaativan erityisen tuen oppilaille, ruotsinkielisille ruotsinkielistä toimintaa
- Avustusta 300 000 €, plus omavastuu 75 000 €

Kaikki ryhmät, syksy -22 (1.-9.-lk) yhteensä 142

Harrastusryhmiin osallistuneet

- Alakoululaiset: 1208
- Yläkoululaiset: 673
- Yhteensä: 1881

Harrastustoimintaa välituntisin osallistuneet

- Alakoululaiset: 170
- Yläkoululaiset: 1215
- Yhteensä: 1385

Harrastustoimintaa välituntisin ohjaustunnit

- 445 tuntia

Lahden kaupungin harrastuskyselyt

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

Koulukohtainen kysely 1.-9.-luokkalaisille keväällä 2023

- 1.-2.-luokkalaisille, vaativan erityisen tuen oppilaille ja esim. kielihaasteisille on selkokielen lyhyempi kuvallinen kysely.
- 3.-9.-luokkalaisille laajempi kysely.
- Ruotsinkielisen koulun oppilaille oma ruotsinkielinen kysely yhteistyössä Luckan Lahtis yhdistyksen kanssa

Syksyisin

- **7.-luokkalaisten henkilökohtainen harrastusohjaus.** Heti koulujen käynnistyttyä harrastustoiminnan ohjaajat kohtaavat 7.-luokkalaiset mukavan juttutuokion merkeissä. Näin saadaan syvällisempää tietoa toiveista ja harrastamisen esteistä.

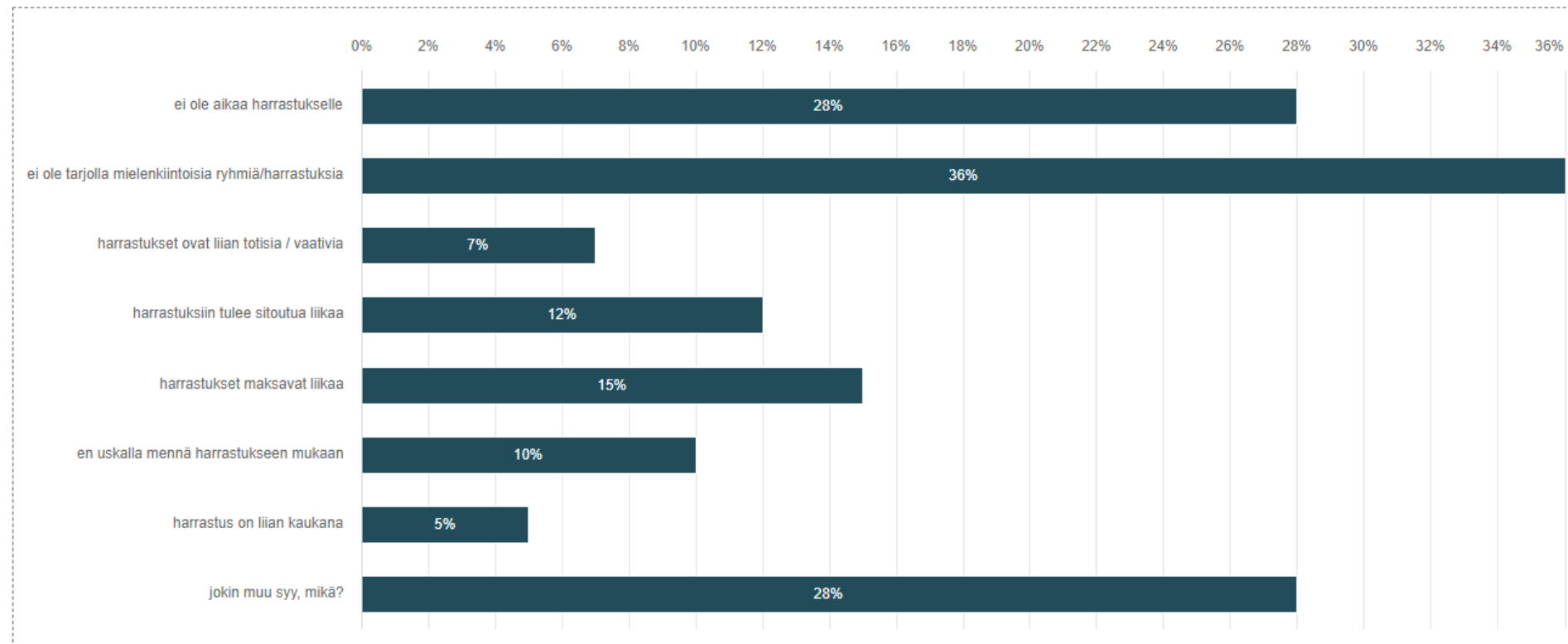

3.-9.-luokkalaisten kyselyssä 6182 vastausta

6. Miksi et harrasta?

Valitse yksi tai useampi.

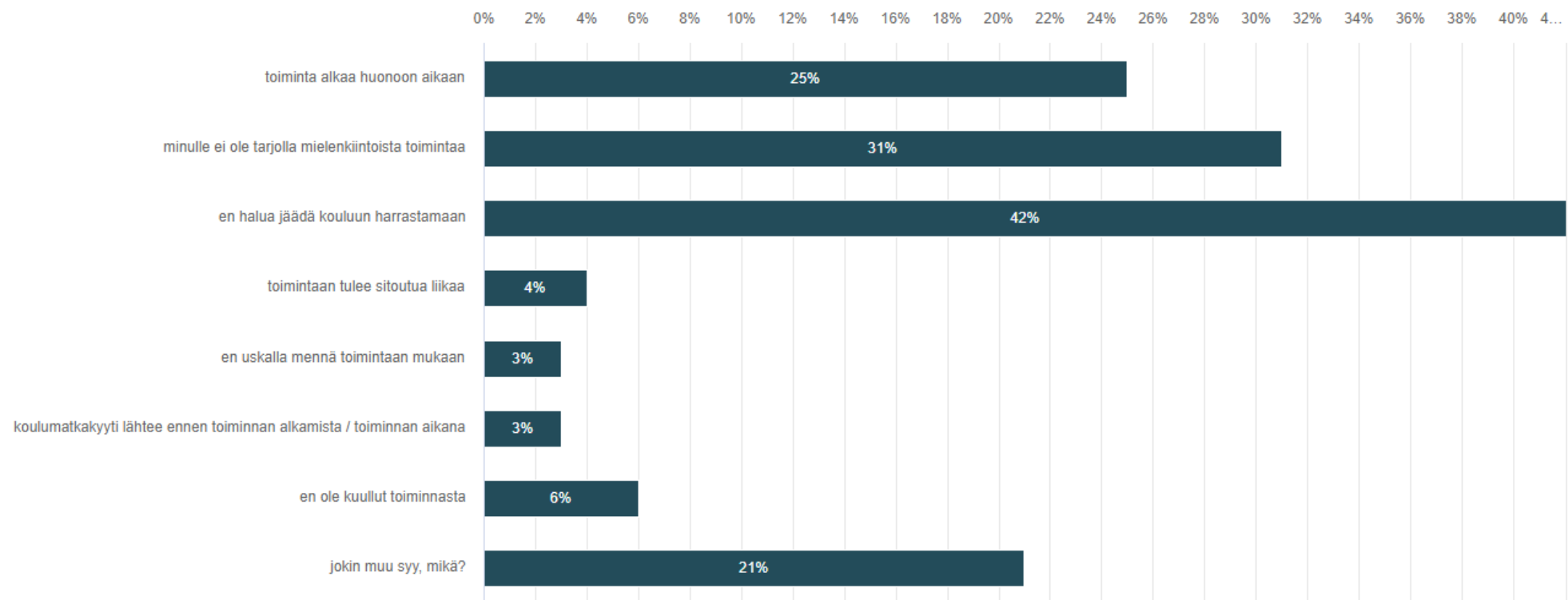
Vastaajien määrä: 1578, valittujen vastausten lukumäärä: 2225

50 % vastannut, ettei osallistu koulun toimintaan

8. Kertoisitko miksi et osallistu koulun harrastus- tai kerhotoimintaan?

Vastaajien määrä: 4151, valittujen vastausten lukumäärä: 5568

Etsivä harrastustoiminta

7.-luokkalaisten henkilökohtainen harrastusohjaus

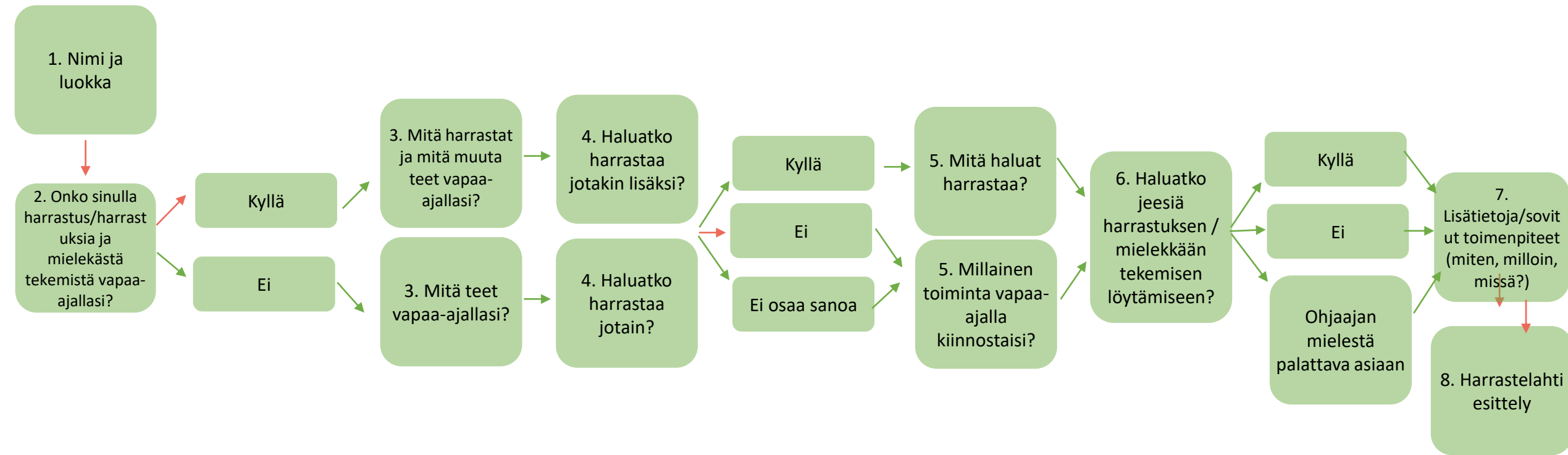
Tarkoituksena on yhdessä nuoren kanssa etsiä kiinnostavia harrastuksia ja kokeilla erilaisia tekemisen mahdollisuuksia vastapainona koulutyölle. Kannustetaan kokeilemaan uusia asioita sekä tuetaan harrastusten löytämisessä ja aloittamisessa.

Nuorten esittämien toiveiden mukaan alueen harrastustoiminnan ohjaaja järjestää harrastustoimintaa, joista nuoret ovat kiinnostuneita.

- Syksyllä 2022 henkilökohtainen harrastusohjaus 920 oppilaalle, joista ohjattuja harrastukseen 281
- muita yläkouluikäisiä ohjattu harrastuksiin: 76

7.-luokkalaisten henkilökohtainen harrastusohjaus

Harrastamisen Lahden mallin harrastus on lapsen/nuoren ainut ohjattu harrastus

Harrastelahti -sivuston kautta ostopalveluryhmiin ilmoittautuneista osallistujista 50,8 % harrastus oli ainut ohjattu harrastus

716 ilmoittautunutta, joista 364 harrastus oli ainut harrastus

Harrastustoiminnan ohjaajien arvion mukaan 20 % - 50 % osallistujista ainut harrastus

Jos ei kiinnosta tai ei halua harrastusta

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

Tuttu ohjaaja

Lukujärjestyksiin
harrastusryhmät näkyviin

Harrastuspalkki

Tarjoa matalan kynnyksen
toimintaa, johon on helppo
osallistua

Välituntitoiminta

Lajiesittelyt ja kokeilut

Ketkä nuoria kohtaavat?
- Moniammatillinen
verkosto viestimään
toimintaa

Nuoret viestimään nuorille

Positiivinen erityiskohtelu:

- Etusijalla ne, joilla ei vielä harrastusta
- Oppilashuollon, lastensuojelun tms. kautta tuleville extrapaikat ryhmissä

Miten koulussasi /
toimintaympäristössäsi
voisi poistaa harrastamisen
esteitä?

Avustuksia kunnille lasten ja nuorten harrastus- ja Liikkuva koulu -toimintaan

Avustus	AVI: Harrastamisen Suomen malli (75 %)	OPH: Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen (70 %)	AVI: Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta (90 %)	OKM: Liikkuva koulu ja opiskelu -kehittämisasiavustukset yläkoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten toimintaan (50 %)
Ennen koulupäivää				
Koulupäivän aikana	<i>Etsivä harrastustoiminta</i>			
Koulupäivän jälkeen				
Muina ajankohtina sis. loma-ajat				

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

Kurikassa jokaisella koululla
on oma harrastusvastaava ja
harrastusetsijä

Materiaalipankki työsi tukena

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

- Harrastuksen järjestäjän oppaat
- Harrastuskyselyitä oppilaille
- Harrastuspelikortit ja peli-ideat
- Mainos- ja lukujärjestyspohjat
- Esteettömyys- ja saavutettavuus materiaalit

Löydä harrastusten järjestäjät

- [Harrastamissuomenmalli.fi](https://harrastamissuomenmalli.fi)-sivustolla on 260 harrastuksen järjestäjää ja 176 harrastusta

Akaa, Alajärvi, Alavieska

Kulttuuri, liikunta, musiikki, muu, taide, tukitoimija

Agility, aikido, airsoft, akrobatia

Ampun 4H yhdistys, Anne-Marie Keckman, Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu

Harrastusviikko 28.8.-3.9.2023

- Jokainen lapsi ja nuori löytää itselleen mieleisen harrastuksen
- Harrastusverkosto aktivoi ja viestii
 - kunnille ja kouluille
 - harrastusten järjestäjille
 - lapsille, nuorille ja perheille
- [Harrastusviikko.fi](https://harrastusviikko.fi)

Virtuaalinen harrastusviikko ja teemapäivät

HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI

YLÄASTEET

VALITKAA YHDESSÄ OPPILAIDEN KANSSA MITÄ HARRASTUKSIA KOKEILLETTE. VOITTE KOKEILLA YHTÄ HARRASTUSTA KUUKAUDESSA, VIIKOSSA TAI VAIKKA PÄIVÄSSÄ. TYYLII VAPAA. VIDEOOT OVAT VAPAASTI KÄYTETTÄVISSÄ MYÖS VALTAKUNNALLISEN HARRASTUSVIIKON JÄLKEEN.

AIKA	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
9:00	KOODAA RUNO	VLOGGAUS: KUVAAMINEN JA HARJOITTELU	YMPÄRISTÖ: EUROOPPATIETOUS	SANAMUOTOKUVA	KUVAAMATAITO: SARJAKUVAT, OHJE 1 JA OHJE 2
10:00	TIEDEKERHO: TUTKITAAN ILMIÖITÄ	KANSANTANSI: TANHU-FITNESS SYYSKUNTOON	KANSANTANSI: TIKKURISTIHAASTE	MUSIIKKI: RUMPUJEN ALKEET	FREEGYM: PARKOUR
11:00	POWER MOVER TANSSI; BLAABLA	YMPÄRISTÖ: KULTTUURIPERINTÖ	KUVAAMATAITO: MAALAUUS LUONNONPIGMENTEILLÄ	MAALIPALLO	HISTORIAKERHO: LEIVONTAA. LEIVOTAAN ESIM. ALEKSANTERIN LEIVOKSIA.
12:00	VLOGGAUS: IDEOINTI JA KANAVAN SISÄLLÖNSUUNNITTELU	PARTIO: YHDESSÄ TEKEMINEN	PARKOUR: PRESIKOULU	YLEISURHEILU: KEIHÄÄNHEITTORATA	PARTIO: VIESTINTÄ
13:00	ROPE SKIPPING	VIRTUAALIVIERAILUT: SUOMEN LINNAT	PÖYTÄTENNIS: PÖYTÄ HALTUUN!	ELOKUVA: KUVAA OMA FEIKKIREISSU	VLOGGAUS: VIDEOIDEN JULKAISEMINEN
14:00	HISTORIAKERHO: VANHAT ESINEET	HISTORIAKERHO: TUTUSTUMINEN KOULUN LÄHELLÄ OLEVAAN MUINAISJÄÄNNÖKSEEN	VLOGGAUS: SUUNNITTELU JA KUVAAMINEN	ROPE SKIPPING: NARUKATU JA NARUNELIÖ	SULKAPALLO: SULKIA HALTUUN!
15:00	TENNIS: PALLO HALTUUN!	JALKAPALLO: MAALIVAHDIN PALLONKÄSITTELY	YHTEISKUNNALLINEN KERHO: KESKUSTELE KANSANEDUSTAJIEN KANSSA	HISTORIAKERHO: HISTORIAAN LIITTYVÄT LAUTAPELIT	MEDIA: ELOKUVA

OPPITUNNIN MATERIAALEIHIN PÄÄSET KLIKKAAMALLA TUNNIN NIMEÄ!

- Liikuntapäivä
- Taitopäivä: kädentaidot ja kulttuuriperintö
- Taidepäivä: taide ja kulttuuri
- Tiedepäivä: teknologia, tiede, e-sport ja koodaus
- Luontopäivä: jokamiehen taidot, partio, luonto- ja ympäristökasvatus

Harrastuksiin tutustuminen

- Harrastusesittelyt, kilpailut, videot, julisteet, somepostaukset
- Koulutehtävien aiheissa harrastusteemat
- [Harrastusresepti Rovaniemellä](#)
- [Harrastusetsivä auttaa mieleisen harrastuksen pariin Nuousiaisissa](#)
- [Kulttuuri- ja nuorisobussi kiertää kouluja Seinäjoella](#)
- [Etelä-Karjalan kouluilla tutustutaan harrastusviikolla Street Workoutiin](#)
- [Harrastuksiin PopUp-koulun kautta Riihimäellä](#)
- [Harrastusmaistiaiskiertue Lempäälässä](#)
- [Lukiolaiset lainakirjoina Simpeleellä](#)
- [Harrastusviikon kauhean kiva päivä: kokeile open harrastusta Karkkilassa](#)
- [Koko koulun yhteinen teemapäivä Ikaalisissa](#)